

AİLE VE TOPLUMSAL SORUMLULUK

Hepimiz Allah-u Teâlâ hazretlerine, kulluk vazifesiyle vazifeliyiz. Dünyaya öyle gelmişiz. Hepimiz Rabbimize güzel kulluk yapıp, bu imtihan dünyasında imtihanı başarmaya gayret ederek, Rabbimizin huzuruna sevdiği, razı olduğu kul olarak varmak istiyoruz.

Mükellefiyet dediğimiz Allah'ın teklifat-ı ilahiyesi, emirleri, yasakları, kulluk istediği insanlar hem erkek hem kadın olabildiği için herkesin kadın olsun, erkek olsun yapabileceği hizmetler vardır diye hepimiz hizmete girişiyoruz.

Erkekler kendi çapında, kendi sahalarında hizmet yapacaklar. Hanımlar da kendi sahalarında hizmet yapacaklar. Çünkü öyle yerler var ki erkeklerin oraya girmesi şer'anda doğru değil. Şeriat noktasından da erkek o kadın toplantısına giremez. O kadınlarla o ilişkilerini, efendim, yapmasında müşkilat vardır. Onun için kadınların kadınları eğitmesi, kadınların hanımlarla beraber bulunması gerekmektedir.

Onun için hanımlar da kendi sahalarında İslâmî hizmetlerini, çalışmalarını yapacaklar. Allah'a karşı kulluk borcumuzda, yapacağımız hizmetlerin bir kısmı şahsi ve ferdidir. Tek başımıza biz Rabb'imize karşı güzel hizmet

etmekle vazifeliyiz. Hepimiz Allah'ın hepimize emretmiş olduğu namazları kılacağız. Oruçları tutacağız. Zenginsek zekât vazifemizi, mali hizmetlerimizi yapacağız. Hac farz olmuşsa hacca gideceğiz veya mazeret veya özür varsa efendim vekil göndereceğiz, gene vekil de aynı işi yapmış olacak. Şahsi ve ferdi üzerimize düşen vazifelerden ayrı, bir de içtimai yani toplulukta olmanın, yaşamanın bereketi olarak üzerimize tereddüb eden vazifeler vardır. Veyahut topluma karşı vazifelerimiz vardır.

a. Topluma Karşı Vazifeliyiz

Bütün Müslümanların topluma karşı vazifelerinin bir tanesi İslam'ı başka insanlara anlatmaktır. Kadın olsun, erkek olsun hepinizin, hepimizin bu vazifesi vardır.

Kadın kendi çocuğuna İslam'ı öğretmelidir. Kendi komşusuna İslam'ı öğretmelidir. Kendi arkadaşlarına İslam'ı öğretmelidir. Kendi çevresinde İslam'ı tebliğ etme, irşad etme insanları, doğru yola çekme, teşvik etme çalışmalarını yapmalıdır. Erkek de yapmalıdır. Erkeklerin arasına kadın girerse olmuyor, olamıyor. Kadınların arasına erkek giderse olmuyor, olamıyor.

Demek ki hanımlar da ferdi ve şahsi hizmetlerini yapacak. Ayrıca içtimai hizmetleri yapacak. Yani topluma karşı hizmetlerini yapacak. Erkekler de ferdi ve şahsi hizmetlerini yapacak. Topluma karşı hizmetlerini yapacak. Peygamber Efendimiz'in zamanında da böyle olmuştur. Peygamber Efendimiz'in zamanında da savaflara Peygamber Efendimiz'in mübarek ordusuyla beraber iştirak eden, geri hizmetlerde hizmet gören sahabe hanımlar olduğunu tarih kitaplarından öğreniyoruz.

Demek ki topluma karşı hizmetleri de yapmışlar. Tabi toplum dediğimiz zaman insanın etrafındaki kalabalıklar, topluluklar da halka halkadır. En içteki halka aile toplumdur.

Kadının aile toplumu içinde kendi çoluk çocuğuna, aile fertlerine karşı İslâmî hizmetleri vardır. Bunun dışındaki daha geniş halka, aşiret, kavim, kabile, akraba, sıla-i rahim yapılsın dediğimiz zaman içine giren insanların teşkil ettiği halka vardır. Bunlar yakınlarımızdır, samimi konuştuğumuz kimselerdir. Dışarıdaki, daha uzaktaki insanlardan farklıdır bizimle muamelesi. Samimiyeti vardır, bağları vardır. Akralık veya sıhriyet bağları vardır. Onlarla ilgili çalışmalarımız olacaktır. Olması

lazım gelir. Bunun dışında ayrıca ümmetin bütün fertlerine karşı insanın bilgisi dolayısıyla, mesleği dolayısıyla hizmetleri olur.

Mesela doktor bir hanım bütün hastalara hizmet yapar, hizmet götürür.

Mesela Hz. Âişe Sıddîk'a validemiz kim kendisine gelmişse Resûlullah'ın hayatından, hadis-i şeriflerinden, Kur'ân-ı Kerîm'in ayetlerinden, ayetlerin sebebi nüzulünden, kendisine sorulan çeşitli meselelerden bilgi vermiştir. Kadı hanımefendi olarak, hâkim hanımefendi olarak fetva vermiştir. Ashabın en çok fetva veren yedi kişisi arasına giriyor Hz. Âişe validemiz. Hz. Ömer gibi, efendim daha başka böyle meşhur fetva veren, efendim, dini iyi bilen ashab gibi hanımlar arasında da Hz. Âişe validemiz fetva verirdi. Kadı gibi, makamına oturmuş bir müftü efendi gibi kendisine sorulan meselelerde fetva verirdi. Ashabın hanımlar kandan efendim kanat deyince kuşun kanadı gibi de düşünüyoruz aynı zamanda, yani kuş kanatsız uçamadığından o manasını da göz önüne getiriyoruz. Fetva verirdi.

Demek ki insanın dini bilgisinin yüksekliği dolayısıyla en geniş halka olan İslam toplumuna karşı vazifesi vardır. Onlara İslam'ı anlatmak,

Kur'an'ı anlatma dini öğretme, Kur'ân-ı Kerîm öğretme gibi vazifeleri vardır. Veya mesleği dolayısıyla vazifeleri vardır. Doktor hanımdır veyahut hemşire hanımdır veyahut daha başka toplumla ilgili hizmet gören hanımdır. O bakımdan onlara karşı vazifesi vardır.

Bizim ülkemizde bu çeşit hizmetler pek görülüyor ama Amerika'da yaşayanlar, İngiltere'de yaşayanlar, Avustralya'ya gitmiş olanlar görürler. Ben de Avustralya'da gördüm. Oralarda “social worker” denilen sosyal hizmetli memurlar var. Yani “social worker” dediği, toplumla ilgili, toplumun meseleleriyle ilgili işleri takiple vazifeli memur veya memure demek. Bu bayağı bir meslek. Ve bunlar toplumun ahenk içinde, huzur içinde canlı, muhabbetli bir şekilde, sağlıklı bir şekilde yürümesi için gayret sarf ediyorlar.

Demek ki bizim memlekette bu ihtiyaç duyulmamış ya da başka yollarla karşılanmış diye düşünebiliriz ya da eksik kalmış diye düşünebiliriz.

Demek ki hanımların meslekleri dolayısıyla mesela böyle bir meslek doğsa bizim memleketimizde topluma karşı toplumun meselelerini çözümleyecek hanım görevliler,

memureler diye bir meslek türese, o da mesleki dolayısıyla toplumla ilgili bir hanım demektir.

b. Kadınların İslami Hizmetlerde Kendi Sahalarında Çalışmalar Yapması

Şimdi biz bunların ideal olarak, yani tefekkür mevzuu olarak, hayal, tahayyül mevzuu olarak düşünülmesini bir tarafa bırakıyoruz. Fiilen hanımların hizmetler yapmasının faydalı olduğunu bildiğimizden hanım derneklerini kurduk, kurdunuz. Bu dernekleri fiilen çalıştırıyorsunuz.

Mesela İstanbul'a yakın olduğu için faaliyetlerini yakından takip ettiğim camimizin altındaki Hale Hanımlar Derneği'ni düşünelim. Burada yöneticileri de var. Mesela bu dernek hem dini konularda kurslar vermiştir, hadis, tefsir, fıkıh vs. Hem hanımlarla ilgili konularda kurslar, dersler vermiştir. Biçki, dikiş, nakış, yemek, efendim bildiğim bilmediğim başka konular gibi. Hem de bizim çağın ve günlerin, zamanın icabı olarak lüzumlu gördüğümüz bazı konuları öğretmiştir.

Mesela ilk yardım gibi. En çok tekrar edilen kurslardan birisi ilk yardım kursuymuş. Biz ilk yardım konusunda bir kitap da neşrettik.

Ankara'daki Dr. Metin kardeşimiz, çalışkan bir kardeş, o hazırladı. Kursları da yaptık ve kurslar müteaddi defalar devam etti. Bunun gibi başka kendi buluşumuz olan, ihtiyaçtan bize gelip de beliren, önümüze çıkan, bizim de bunu o halde anlatalım diye efendim ortaya koyduğumuz kurslar vardır.

Mesela benim düşündüğüm, şu andaki toplantıda da anlatılması orijinal olabilecek bir kurs, mesela aile geçim kursu lazımdır. Çok lüzumludur. Gerçekten lüzumludur. Çünkü beyler var zorba, kadınlarına kan kusturuyor, hanımlar var cadaloz beylerine kan kusturuyor. Bunlar aşırı uçlar olarak söylüyorum. Efendim, inançsız gruplarda daha çok olsa bile derece derece örf, âdet, anane, alışkanlık diye bize de bulaşmış olabiliyor, İslamî olmadığı halde.

c. Evlilikte Karı Koca Arasındaki Saygı ve Ailevi İlişkiler

Mesela hatırıma gelen bazı şeyler. Konya'da duydum, burada olmayan bir kardeşimizin, efendim erkek kardeşi birileriyle evlendiği için sonradan ortaya çıkan bir şikâyetten duydum. Konya'da erkek bir yerden bir kız aldı mı artık o kızı anasına babasına göndermezmiş. Tamam sen benim oldun, tamam mı? Nikahlım

mısınız? Tamam. Anana gidemezsin, babana gidemezsin, akrabana gidemezsin, selam veremezsin, çağıramazsın. Ben onları görmek dahi istemem. Yaygın bir âdet bu. Belki duymadınız, belki de biliyorsunuz, belki daha başka, daha kötülerini biliyorsunuz, yaygın. Gelmesin. Senin anan, baban, akraban bana gelmesin.

Doğru mu Konyalı Kemal Bey?

Doğru, değil mi?

Böyle şeyler duydum. Tabi ben ikaz ettim kardeşimizi, dedim ki İslam'da böyle bir şey yok. İslam'da herkesin hakkına riayet etmek var. Karıncanın bile hakkı varsa, Ona bile riayet etmek lazım. Ahirette halk atasözü olarak söylenir, boynuzsuz koyun boynuzudan bile hakkını alacak. Benim boynuzum yoktu, ben ona vuramadım ama o bana boynuzuyla vurdu diye o bile ondan hakkını alacak derdi analarımız bize. Koyunların, koçların bile birbirleriyle hakkı olacağını söylerdi. Hak deyince tir tir titremek lazım. Hem hanımın hakkını düşünmek lazım hem çocuğun hakkını düşünmek lazım hem de hanım beyninin hukukunu düşünmesi lazım, çocuklarının hukukunu düşünmesi lazım. Çok önemli. Tabi bunlar bilinmiyor.

Efendim mesela bizim diyarlarda, efendim, erkeğin makbulü kazak olanıdır. Yani hôt diyecek, otur diyecek, çıkma diyecek, pala bıyıklarını buracak, bağıracak, çağırarak. Efendi içeri girdiği zaman kamçılı veya sopalı veya değnekli veya yumruklu, tokatlı, şamarlı, silleli. Herkes çil yavrusu gibi evin içinde bir yere sinecek.

Neden?

Adam, adam erkek adam ya, kazak. Efendim, böyle bir şey var. Erkeklerde de bu ideal. Yani hanımına şöyle bir tebessümle bakmak veya evin bir işinin bir köşesinden birazcık tutmak tenkit mevzudur Anadolu'nun bazı yerlerinde. Vay, kılıbığa bak. Hanımının şeyine girmiş, efendim tesiri altına girmiş, vay erkeklik şerefini yerle bir ediyor filan gibi.

Halbuki Peygamber Efendimiz öyle yapmamıştır. Peygamber Efendimiz ev işinde yardım etmiştir. Değirmen çevirmekte, un öğütmekte yardımcı olmuştur. Yumuşak muamele etmiştir, evde biraz güleç yüzlü, şakacı davranmıştır. Peygamber Efendimiz'in ev hayatında latifeciliği var, tatlılığı var.

Yani demek ki İslamî olmayan fikirler ya tarih içindeki törelerden ya da çevrelerden

gelerek ailemizi, efendim, etkisi altına, ailemizin fertlerini etkisi altına aldığı için bunların düzeltilmesi lazım.

Neden?

Hak çiğneniyor. Allah'ın divanında sorumlu olacak bir durum meydana geliyor. Allah ona soracak.

Nereden biliyoruz?

Bismillâhirrahmânirrahîm.

يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ

Yevme yefirrul mer'u min ahîhi. (Abese Suresi, 34. Ayet)

O gündeki kişi kardeşinden firar edecek, kaçacak.

وَأُمُّهُ وَأَبِيهِ

Ve ummihî ve ebîhi. (Abese Suresi, 35. Ayet)

Annesinden ve babasından firar edecek, kaçacak.

Niye kaçıyor, İnsan annesinden kaçır mı?

Sevgili ciğer paresi annesinden kaçır mı?

Kaçar. Çünkü evlatlık vazifesini annesine karşı yapmamışsa, annesi de o zaman anneliğini unutacağından, hakkını isteyeceğinden, ben bu cadaloz oğlumdan, evladımın hakkımı

istiyorum diyeceğinden evlat annesinden kaçacak, babasından kaçacak.

وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ

Ve sâhibetihî ve benîhi. (Abese Suresi, 36. Ayet)

Adam; eşinden, karısından, çoluk çocuğundan kaçacak.

لِكُلِّ امْرِيٍّ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ

Li kullimri-im minhum yevmeizin şe'nuy yuğnîhi. (Abese Suresi, 37. Ayet)

O gün herkesin başını meşgul eden, işi başından aşmış durumda olacak olan bir durumu olacak deniliyor.

Demek ki o günde;

الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ

El-ehillâu yevmeizin ba'duhum li-ba'din 'aduvvun illel muttekîn. (Zuhruf Suresi, 67. Ayet)

Herkes dünyadaki dostlar ahirette birbirlerine hasım olacağından, muhasım olacağından, davacı davalı olacağından, bizim de vazifemiz Allah'ın emirlerini anlatıp, Allah'ın istediği gibi kul olmanızı sağlamak, Allah'ın sizi sevmesini sağlamak olduğundan bir vazifemiz.

Bizim de haksızlıkları engellemek için mesela bir İslâmî aile geçimi nasıl olmalı diye bir kurs yapmamız düşünülebilir. Düşündük bunu ama kuvveden fiile geçiremedik. Herhalde bunu ilerideki bir zamanda ortaya koymamız lazım, efendim yeni evlenenlere.

Veyahut bilhassa belki eski evli olanlara, köklü eski zamanda evli olanlara bazı şeyleri anlatmak lazım. Onların alışkanlıklarının yanlışlarına işaret etmek lazım. İslam'a göre ailede erkeğin vazifesi nedir, hanımın vazifesi nedir, çocukların vazifesi nedir diye onları söylememiz lazım. İşte böyle çeşitli vazifeler erkeklerin de hanımların da omuzundadır. Allah'ın rızasını kazanmaları için her tarafın, kadın tarafının, erkek tarafının Allah yolunda, hali hayatlarında çalışmalar yapması lazımdır. Boş durmak doğru değildir. Hele bu devirde boş durmak hiç doğru değildir. Çünkü düşman tarafının, gayrimüslim tarafının, kâfir tarafının, efendim İslam'a hasım olan insanlar tarafının kadınları çalışır, Kadınları da çalışırken, bizimkiler çalışmazsa boş kalıyor meydan. O boş meydanda da meydanı boş buldukları için çok muzurluklar yapıyorlar. Mazarrattlar meydana

getiriyorlar o tip insanlar. Onun için çalışmamız lazım.

Bütün bunların h lasası efendim İslâmî kadın, aile, çocuk eēitimi, efendim çocuk bakımı derneklerinin vücudunun hikmeti, yani niçin bu dernekleri kurduēumuzu izah için bu sözleri söylüyoruz. Bunların gerekçesi, kadın dernekleri kurmamızın gerekçesini göstermek içindir bu konu malarımız. İ na efendim olduēumuz için, doēru bulduēumuz için, itaatli olduēumuz için bu çalışmaları yapan efendim 47 mi? 42 kadın derneēi var bugün. Bu rakam azdır. Çünkü efendim ben %50, %50 falan dedim, erkekleri biraz daha fazla sanıyordum ama Kemal Bey söyledi ki hanımlar biraz daha fazlaymı  meēerse. Efendim onların daha çok çalışması lazımmı . Az bir farkla da olsa %51, %52'ye yakın yüzde yüzde kırk iki filan, yüzde   , yüzde dört, sizde bir yine siz galipsiniz.

Yani hanımlara, ben bizim hanıma her zaman söylüyorum, bir münakaşa çıkıyor, o kazanıyor, gene sen galipsin diyorum.şimdi siz gene galipsiniz, çalışmalar yapmak lazım.

Şimdi biz çalışmaları bölge bölge, topluluk topluluk daha güzel yaptığımız için il il

ayırmıştık. İl başkanlarına sorumluluklarını ifade eden emanetleri tevdi etmiştik.

d. Gayemiz Allah'ın Rızası ve Emanetler

Şimdi Allah'ın bize bir emaneti var. Mükellefiyetlerden, Allah'ın bize emirlerinden doğan efendim vazifelerimiz var. Şahsen bunları yapacağız. Ayrıca Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimizin ulema-ı amilin ve meşayih-i kâmilin ve mürebbini efendim mükemmilin dediğimiz evliyâullah-ı mukarrabin mübarek insanlara irşat vazifesi intikal ettiğinden, asırlar boyunca onlar Peygamber Efendimiz'in varisleri olarak bu irşat hizmetini yaptıklarından, bu emaneti omuzlarına yüklenmiş olan emaneti korumaya ve emanetin gereği olan çalışmaları yaptıklarından bize kadar bu emanet gelmiştir.

Hocamız Mehmed Zâhid KOTKU Efendimiz'den bu vazife bizim omuzumuza yüklenmiştir.

Bizim evimizde tekkemizin emanetleri sandığı vardır. Sancağı vardır. Gümüşhaneli Efendimizin asası vardır. Efendim bazı eşyaları vardır. Tarikatımızın tomarı vardır. Yani silsilemizin nereden gelip nasıl köklü ve yaygın

olduğunu gösteren belgeler vardır. Sandığımızda bunlar mevcuttur. Biz il temsilcilerimize bu emanetin bir kısmı da onlara aittir diyerek cevizden kıymetli ama anlamı büyük, ebadı küçük ama anlamı büyük emanetler vermiştik. Bunun içinde Kur'ân-ı Kerîm vardı. Yani Kur'ân-ı Kerîm yolunda yürüyün demek. Tesbih vardı. Yani tarikat ve tasavvuftan size Peygamber Efendimiz'den beri ananevi olarak gelmiş olan zikir vazifelerinizi ihmal etmeyin, zikirlerinizi yapın, siz erbâb-ı kulüp olduğunuzu, erbâb-ı tasavvuf olduğunuzu unutmayın manasına tesbih vardı. Ondan sonra hocamızın şeyhlerinden icazetname yoluyla aldığı, hepimize de açık icazetname olarak verdiği evrad-ı şerifemiz vardı. Evrad-ı şerifenin içindeki bölümleri hocamız kendisi her hocadan tek tek imzalı icazetname ile almışken, o evradı tertip edip basıp hepimize okumayı şey yapmak suretiyle açık bir icazetle hepimize kendi hali hayatında vermiş olduğundan evrad kitabı vardı. Bir de tüylerimizi diken diken eden, bizi ürperten, efendim heyecanlandıran sancağımız vardı.

O sancağımız nedir?

Müslüman'ın ilk sancağı nedir?

Lâ ilâhe illallah'tır. Biz *lâ ilâhe illallah* sancağının altında o sancağın erleriyiz. *Lâ ilâhe illallah* sancağı.

Sancağımızın bir yüzünde ne vardır?

İlâhî ente maksûdî ve rızâke matlûbî. Yâ Rabb! Sen benim gayemsin, matlubum, arzum sensin, ben senin rızanı kazanmak istiyorum manasına geliyor. Bu çok mühim bir sözdü. Hadis-i kudsi'den alınma idi. Tarikatımızın ana ifadelerinden birisiydi, temel ifadelerinden birisiydi. Her işimizdeki gayemizi gösteren kaynak cümle idi. *İlâhî ente maksûdî ve rızâke matlûbî*. Yâ Rabbi! Maksudum sensin, ben senin rızanı kazanmak istiyorum.

Niye burada toplandınız?

Allah'ın rızasını kazanmak için.

Niye Ramazan'da oruç tuttunuz?

Allah'ın rızasını kazanmak için.

Niye hacca gittiniz, o zahmetleri çektiniz, o masrafları yaptınız?

Allah'ın rızasını kazanmak için.

Niye örtündünüz?

Allah'ın rızasını kazanmak için.

Niye herkes İslam'ı tenkit edip dururken, tenkit edildiğiniz halde, çeşitli sıkıntılarınızı çektiğiniz halde İslam yolunda yürüyorsunuz?

Allah'ın rızasını kazanmak için, Allah'ın rızasını kazanmak için, Allah'ın rızasını kazanmak için.

İlâhî ente maksûdî ve rızâke matlûbî dediğimiz için.

Bunları il temsilciliklerine, o ilin emaneti olarak verdik. Her askeri birlikte efendim askeri birliğin adı, numarası, yazılı olan bir sancağı olduğu gibi her ile bizim şeyimizi verdik.

Şimdi hanımlar için de hanımların çalışması çok önemli olduğundan hanımlar için de yine ceviz sandık içinde emanetler var. Bu emanetleri efendim şimdi sunacağız.

Buradaki güzel toplantımız böylece efendim bitmiş olacak. Fakat ben bu mekânın çok güzel olduğunu gördüm. Bu güzel toplantıların, böyle güzel amaçlı toplantıların bu güzel yerde tekrar tekrar yapılmasını da temenni ediyorum. Bir de mekâna söz gelmişken bu mekân bir özel okul haline getirilmiştir. Bu sene hangi sınıfları alıyoruz? Sadece. Kanuna göre orta hazırlık ve orta bir, iki sınıf yani ilkokulu bitirmiş insanlar buraya alınacaklar. Siz şimdi muhtelif illerden buraya geldiniz, gideceksiniz. Yatılı olacak. Yatılı olacağı için ASFA garanti belgesini taşıyor. ASFA'nın eğitiminin güzel olduğunu

geçtiğimiz yıllardaki hizmetlerimiz ispatlamıştır. ASFA ismi bir garanti belgesidir. Bir emniyet, itimat belgesidir. O belgeli, damgalı bir okul burada orta hazırlık ve orta bir olarak bu sene öğrenci alacaktır. Bunu hatırlınızda olsun. Bu içinde kadın aile, efendim derneklerinin çalışmasını yaptığımız bu binayı unutmayın. Bu binaya yakınlarınızı, sevdiklerinizi, çocuklarınızı gönderin ki biz onları bu güzel şuur ile burada güzelce yetiştirmeye gayret edelim.

Efendim, bu toplantımızın bir amacı da birbirlerinden habersiz olarak başka başka yörelerde çalışan aynı imana, aynı aşka şevke sahip dindar hanımefendilerin yakından birbirlerini görmeleri, bir iki akşam da olsa beraber namaz kılmaları, oturmaları, yemek yemeleri suretiyle aralarındaki sevginin, muhabbetin artması, iş birliğinin gelişmesiydi. Bunu da unutmayın. Siz burada birbirlerinizle daha yakından görüşmüş oldunuz, belki tanıyordunuz, belki tanıımıyordunuz birbirinizi, tanışmış oldunuz, Birbirlerinizin adreslerini alın, unutmayın. Siz kardeşsiniz. Müslümanın Müslüman'ı sevmesi, kardeşini sevmesi çok sevaptır. Dünyada, ahirette mükâfatı çok büyüktür. Bir amacımız da bu tanışmayı sağlamaktır.

Şimdi öğle namazını kılarken çok memnun oldum. Şu üst katın böyle mescit haline gelişi de güzel bir şekilde oldu. Yani bence buraya gelip sadece bir böyle bir namaz kılmak bile bütün zahmetleri ödedi. Daha kâra geçildi. Daha çok efendim kârlı çıktık diye kendim şahsen düşünüyorum.

Allah hepinizden razı olsun.

Efendim şimdi burada bu emanetlerin neler olduğunu size göstereceğim.

Birisi ahlâk, kültür ve çevre dernekleri diye sancağımızdan bir tane koymuşlar. Ben temenni ediyorum ki, temenni ediyorum ki ayrıca bu toplantıdan sonra hazırlayalım. Kadınlar için bir sancak şey yapacağız, hanım dernekleri için ayrı bir sancak yapacağız. Ama o zamana kadar ahlâk, kültür ve çevre derneklerinin sancağı sizde bulunsun. Ama siz bir bakıma Ahlâk, kültür ve çevre derneğisiniz. Kadınlar arasında ahlâkı, dini, âdâbı öğretmek için kültür dediğimiz irfanı, ilmi, irfanı yaymak için ve çevreyi düzelterip güzelleştirmek için, efendim çalıştığınız için aynı zamanda bu kelimeler size aşınadır. Sizin şeyiniz değildir, yabancınız değildir. Sizin faaliyetinizi gösteren kelimelerdir. Bu da kalır yanınızda.

Bu tesbih, usta elinden çıkma tesbihtir. Efendim, şeyi bizim erbab-ı kulub olduğumuzu tasavvuf erbabı olduğumuzu, maneviyatı, takvâyı ihmal etmeyen bir grup olduğumuzu gösteriyor, tek yanlı olmadığımızı gösteriyor.

e. Hatm-i Hacegan ve Toplu Zikir

Bu hatmi hacegan dediğimiz zikir, toplu zikrimizi yaparken bazı büyüklerimize göre sayılara riayet etmek çok önemli olduğundan bir tek bile aksama olmasın diye efendim hatim taşları kullanılır. Hatim taşları kullanıldığı için herkes elindeki taş sayısınca okuyacağı duayı okuyacağı için rakamlar hiç şaşmaz. Onu sağlamak için âdet olmuştur bizim tarikatımızda. Hatim taşları hatme deniliyor veyahut hatme, bir hatim demektir. Hatme-i hacegan da denilir. Hatmi hacegan da denilir. Hatmi Hacegan taşları vardır. Bunun içinde 110 tane gül suyuyla yıkanmış taş vardır. Gül suyu güzel duygularımızı şey yapıyor, ifade ediyor. 10 tane büyük taş vardır. İhlâs-ı şeriflerin 10 defa okunup da 1001'e tamamlanmasını sağlamak içindir. Ondan sonra 100 tane küçük taş vardır. Bunun 21'i efendim ayrılıp yetmiş dokuz *Elem neşrah leke* okunsun. Ondan sonra da yüz salât-u selâm aksamadan çekilsin. Yani kalabalık ne

kadar olursa olsun taşlar onların eline dağıldıktan sonra bu rakam şaşmaz diye Hatmi hacedanını yapmaya mahsus bir emanet olarak böyle bir kese içinde taşlar, gül suyuyla yıkanmış taşlar size emanet veriliyor.

Bir ilde bir tane hatmi hacedan yapan temsilcimiz olabilir. İki tane olabilir. İlim büyüklüğüne göre değişir. Efendim bizim gördüğümüz lüzuma göre değişir. Çeşitli sebepleri vardır. Biz hatmi hacedan yapma selahiyeti verdiğimiz kimselerin hepsinin ismini, adresini, telefonunu hatta efendim resmini bir şeyde toplamak istiyoruz. Efendim yanımdaki bir şeyde bileyim, hani falanca diyelim ki efendim Anadolu'nun Akhisar veyahut efendim Maraş'ın efendim falanca veya Antep'in filanca beldesindeki kardeşimize hatmi hacedan hakkı vermişiz. Adresini bileyim. Kendisine bir kâğıt göndereceğim zaman, telefon edebileceğim zaman telefonu ve ev adresi bilinsin, ismi bilinsin. Bir de hatırlamakta zorluk çekersem diye bir vesikalık fotoğrafı bulunsun diye düşünüyorum.

Herkes onun için hatmi hacedan yaptıran hanımlar böyle bir dosya kağıdına bu bilgileri şey yapıp bana iletirler. İsmail Yüzlü'ye telefon ederek iletirler. Bir ilde birkaç tane

olabilir bizim müsaademizle, bir tane olabilir. Bir tane yerde yapılacaksa hatmi hacedan bir kişi yapabilir, birkaç kişi yapabilir. Onlar yine bizim selahiyetimizle, bizim vereceğimiz izinle ve selahiyetle olacak, bunu bilin. Bu dualar ve zikirler hocamızın tertip ettiği dua mecmuasıdır. O, dediğim gibi bende asılları var. Kendi hocalarından yazılı icazetname almıştır. Eski usül, *Eüzü Besmele* çekilerek ciltlenmiş, güzel, yaldızlı icazetname denilen kağıtlarda diploma demek icazetname veyahut diploma icazetname demek. Biz onu kullansak daha iyi, diplomayı kullanmasak. Öyle aldığı şeyi hepimize şefkatinden, sevgisinden bahşetmiştir. Bunu hazırlayıp okuyun demek, ben size binbir zahmetle hocalarıma hizmet ederek aldığım bu selahiyeti hepinize ben veriyorum demektir. Aleni bir icazetnamedir.

Onun için bunu da şey yapıyoruz. Bunun içindeki dualar, ayetler ve okunan diğer şeyler hepsinin uzun uzun menkıbesi vardır, faidesi vardır, sevabı vardır, sebebi vardır. Hepsi çok önemlidir. Hocamız bize emretmişti, vazife olarak vermişti, biz hangi hadisten alındığını, o duanın niçin oraya konulduğunu anlatan bir kitap yazmamız gerekiyor. Ama henüz

yazamadık, o vazife bizim üzerimizdedir. Efendim bunlar öyle bir inceden inceye seçilmiş kıymetli dualardır. Her birinin manası güzeldir. Zaten manasını yanında taşıyan bir baskısı da çıkmıştır. Bunu her gün belirli usulle okuyoruz. O dualardan istifade ediyoruz. Bir misalle anlatayım:

Mesela Esmâ-i Hüsnâ vardır. Esmâ-i Hüsnâ'yı kim böyle okursa cennete girer diye müjde vardır. Ondan okunuyor.

Mesela, *Allâhümme innî eûzü bike min 'azâbi cehennem ve min 'azâbi'l-kabri ve min fitneti'l-mahyâ ve'l-memâti ve min şerri fitneti'l-mesîhi'd-deccâl*. Deccal'den, efendim deccalın fitnesinden sığınmakla ilgili hadis-i şeriftir bu. Peygamber Efendimiz bunu okuyun demiştir. Biz her sabah bunu okuyarak ahir zamanın fitnelerinden kendimizi korumuş oluyoruz. Her şey böyledir yani. Bunların güzelce okunmasını istediğimiz için sandığınızın içine bunu da hocamızın emanetini size nakleden etmek için bunu da koymuş bulunuyoruz. Tabii hepimiz Kur'ân-ı Kerîm'in şeyiyiz, efendim bağılıyız. Kur'ân-ı Kerîm bizim rehberimizdir, hayatımızın efendim rehberidir, önderimizdir. Her

işimiz Kur'ân-ı Kerim'e göredir. İhtilafların çö-zümü de Kur'an'dadır.

Efendim onun için hepinizde bir Kur'ân-ı Kerîm olacak. Kur'ân-ı Kerîm kabirde yoldaşı-mızdır, kıyamette şefaathimizdir, sıratı nurdur önümüzü, arkamızı aydınlatan, cennete girme delilimiz, kılavuzumuzdur.

Onun için bu sandıkta bunlar var. Böylece efendim bu emanetleri size sırayla bugün bu-rada bu güzel toplantının arkasından derin ma-nası olduğunu düşünerek, heyecanlı bir şekilde sunuyoruz.

Allah emanete riayeti nasip etsin. Feyzi-nizi çok etsin. İki cihanda aziz ve bahtiyar olun.

El-Fatiha!

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

20. 07. 1996

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
KÜRSÜ